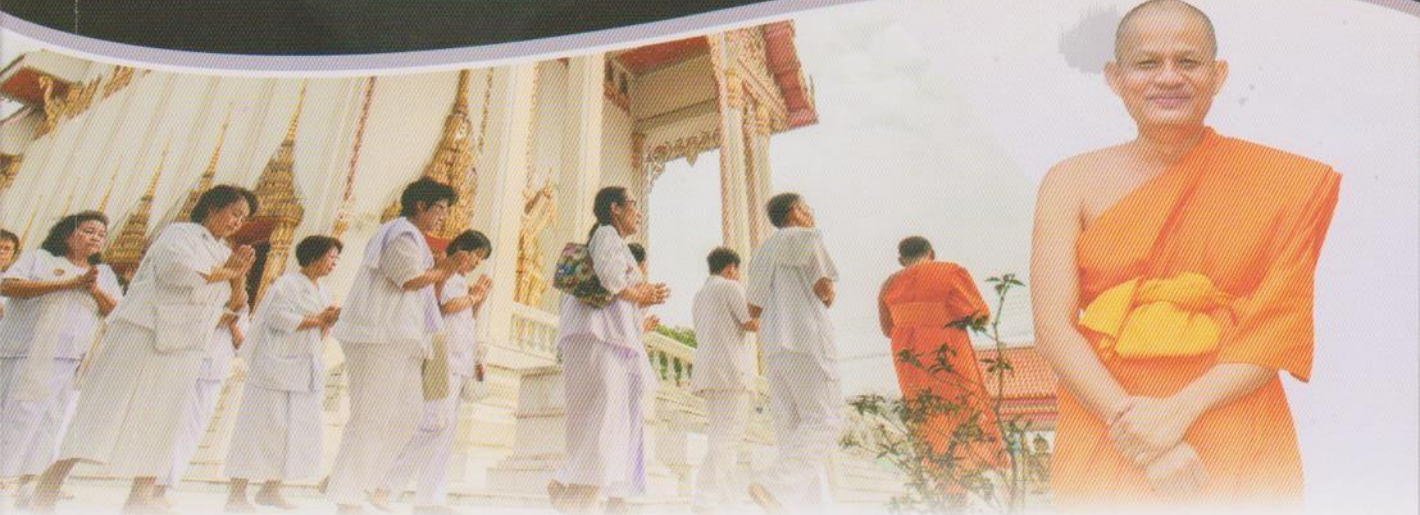
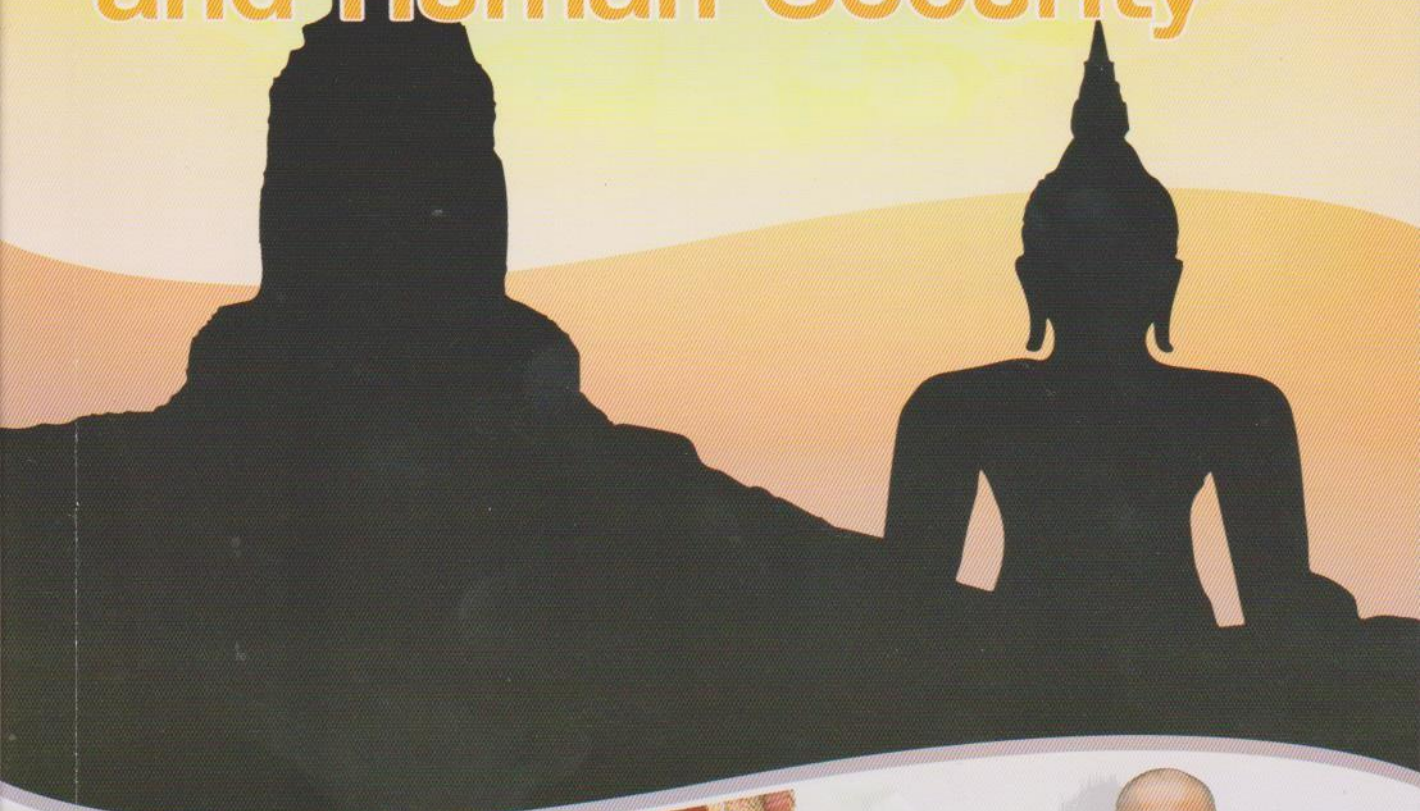

พระพุทธศาสนา
กับความมั่นคงของมนุษย์
Buddhist
and Human Security

พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์

ผู้เขียน พระราชรัตนเวที,ดร. (ประเสริฐ โชติธมโม)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พระราชรัตนเวที.

พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์.--

นครสวรรค์ : นครสวรรค์ บรอดแคสต์ติ้ง ซิสเต็ม, 2559

218 หน้า.

1. ความมั่นคงของมนุษย์. 2. พุทธศาสนากับสังคม. I. สมโภช วัฒนะ, ผู้วาด
ภาพประกอบ. II. ชื่อเรื่อง.

294.3117

ISBN : 978-616-423-838-1

ราคา 250 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤศจิกายน 2559 จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้เขียน : พระราชรัตนเวที,ดร. (ประเสริฐ โชติธมโม)

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด นครสวรรค์ บรอดแคสต์ติ้ง ซิสเต็ม
394/4 ม.10 ต.นครสวรรค์ตง อ.เมืองนครสวรรค์
จ.นครสวรรค์ 60000 โทร. 092-2529-026

ที่ปรึกษา : พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.

พระราชวชิรเมธี, ผศ.ดร.

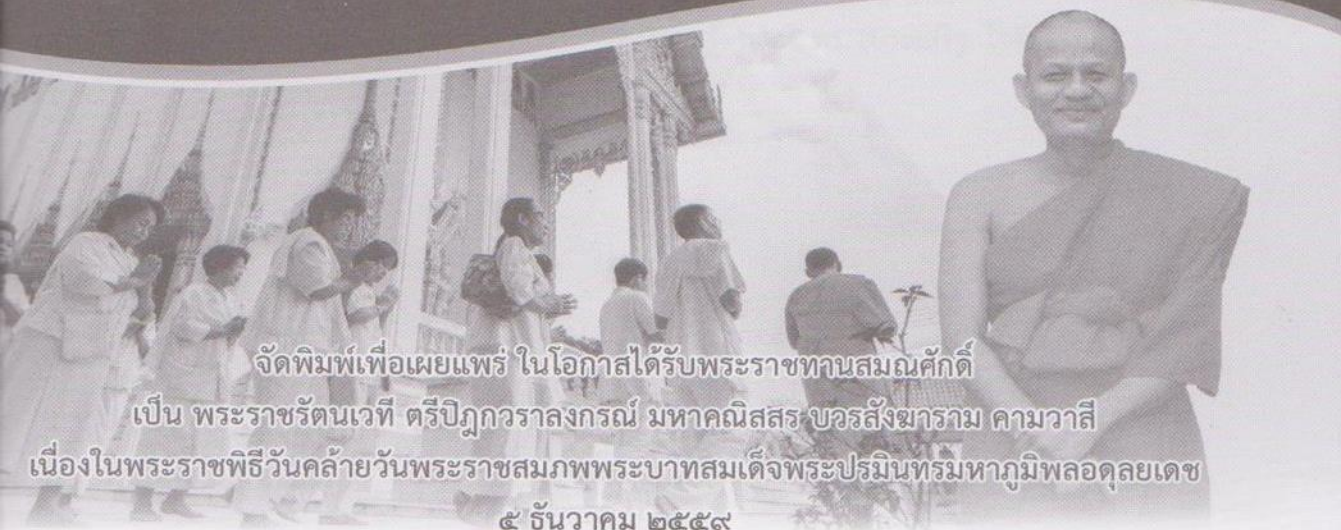
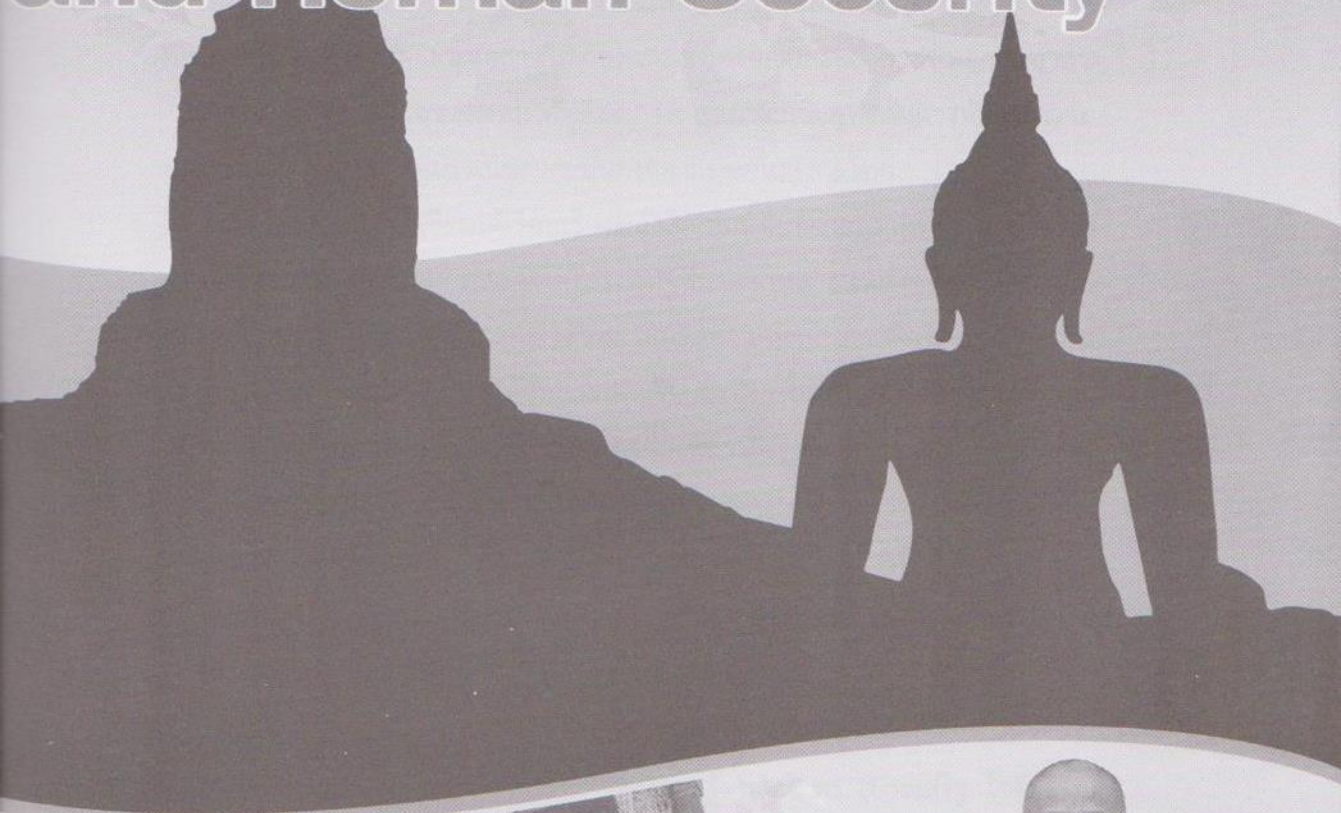
รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

บรรณาธิการ : ดร.อัครเดช พรหมกัลป์

ออกแบบปก : สมโภช วัฒนะ

(สงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย)

พระพุทธศาสนา กับความมั่นคงของมนุษย์ Buddhist and Human Security

จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ในโอกาสได้รับพระราชทานสมณศักดิ์

เป็น พระราชรัตนเวที ตรีปิฎกวราลงกรณ์ มหาคณิสสร ขอรสังฆาราม ความวาสิ

เมืองในพระราชพิธีวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

คำนำ

หนังสือพระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ เล่มนี้ผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้น โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ มิติแห่งความมั่นคงของมนุษย์ ความมั่นคงของมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชนกับความมั่นคงของมนุษย์ รัฐสวัสดิการกับความมั่นคงของมนุษย์ สังคมผู้สูงอายุกับความมั่นคงของมนุษย์ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ สุขภาวะเชิงพุทธกับการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์และแนวโน้มความมั่นคงของมนุษย์ในสังคมไทย

อนึ่งผู้เขียนได้เรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้นจากผลงานทางวิชาการของนักวิชาการ คณาจารย์ ตลอดจนผู้ทรงภูมิรู้ที่มาจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและจากภายนอก ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ทรงคุณค่าทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ ดังนั้นเพื่อเป็นกตเวทิตาหาท่านจึงใคร่ขอขอบพระคุณท่านผู้เป็นเจ้าของผลงานเหล่านั้นอย่างสูงยิ่ง ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการเล่มนี้ผู้เขียนตั้งใจจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในเรื่องนี้ของท่านเหล่านั้นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อที่จะเป็นรากฐานให้เกิดการศึกษาเรียนรู้และร่วมกันสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

พระราชรัตนเวที, ดร. (ประเสริฐ โชติธมโม)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญแผนภาพ	ช
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ซ
บทที่ ๑ ความมั่นคงของมนุษย์	
บทนำ	๑
องค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินค่าดัชนีความมั่นคง	๒
ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงมิติต่างๆ กับความมั่นคงของ	
มนุษย์	๖
สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ในสังคมไทย	๖
ความมั่นคงของมนุษย์ในอาเซียน	๘
ความมั่นคงของมนุษย์ในปัจจุบันและอนาคต	๑๒
บทสรุป	๑๕
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาความมั่นคงของ	
 มนุษย์	
บทนำ	๑๗
ความมั่นคงของมนุษย์ในสายตาชาวไทย : แนวคิด สถานการณ์	
และการเคลื่อนไหว	๑๘
ลักษณะสำคัญของแนวคิดพื้นฐานเรื่องความมั่นคงของมนุษย์	๒๐
ทฤษฎีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	๒๐
แนวคิดเกี่ยวกับรัฐสวัสดิการ	๒๔
ทฤษฎีเกี่ยวกับสันติภาพ	๒๖
บทสรุป	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
บทที่ ๓	มิติแห่งความมั่นคงของมนุษย์	
	บทนำ	๒๙
	แนวทางการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ระดับบุคคล	
	๑. แนวทางการพัฒนาสุขภาพอนามัย	๓๐
	๒. แนวทางการพัฒนาครอบครัว	๓๒
	๓. แนวทางการพัฒนางานและรายได้	๓๕
	๔. แนวทางการพัฒนาความมั่นคงส่วนบุคคล	๓๗
	๕. แนวทางการพัฒนาการเมืองและธรรมาภิบาล	๓๘
	๖. แนวทางการพัฒนาการสนับสนุนทางสังคม	๓๙
	๗. แนวทางการพัฒนาอยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	๔๐
	๘. แนวทางการพัฒนาด้านการศึกษา	๔๑
	๙. แนวทางการพัฒนาสังคมวัฒนธรรม	๔๒
	๑๐. แนวทางการพัฒนาสิทธิและความเป็นธรรม	๔๓
	บทสรุป	๔๕
บทที่ ๔	ความมั่นคงของมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์	
	บทนำ	๔๗
	การเปลี่ยนแปลงของความมั่นคงของมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์	๔๘
	กระแสโลกาภิวัตน์และผลกระทบต่อประเทศไทย	๕๑
	โลกาภิวัตน์กับการเมือง	๕๘
	โลกาภิวัตน์กับมิติทางสังคม	๖๐
	บทสรุป	๖๓

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
บทที่ ๘	พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์	
	พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๑๑๗
	พระพุทธศาสนากับรัฐธรรมนูญ	๑๑๘
	พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๒๑
	หมู่บ้านรักษาศีล ๕ กับความมั่นคงของมนุษย์	๑๒๓
	หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลกับความมั่นคงของมนุษย์	๑๒๖
บทสรุป		๑๒๙
บทที่ ๙	พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน	
	บทนำ	๑๓๑
	หลักธรรมที่ส่งเสริมหลักสิทธิมนุษยชน	๑๓๒
	หลักความศรัทธาและความเชื่อมั่นกับหลักสิทธิมนุษยชน	๑๓๖
	ความเชื่อในกฎแห่งกรรมกับความเสมอภาคทางสิทธิ	๑๓๘
	หลักธรรมกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน	๑๔๓
บทสรุป		๑๕๙
บทที่ ๑๐	พระพุทธศาสนากับสันติภาพ	
	บทนำ	๑๖๑
	แนวคิดพื้นฐานของความขัดแย้ง	๑๖๑
	แนวคิด ทฤษฎีของความขัดแย้ง	๑๖๕
	สาเหตุของความขัดแย้ง	๑๖๖
	การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	๑๖๘
	สังคมแห่งอัมปมัญญา	๑๗๐
บทสรุป		๑๗๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
บทที่ ๑๑	สุขภาวะเชิงพุทธกับการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์	
	บทนำ	๑๗๕
	สุขภาวะองค์รวมแนวพุทธ	๑๗๕
	สุขภาวะเชิงพุทธกับการพัฒนาความมั่นคง	๑๗๘
	บทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาวะเชิงพุทธ	๑๘๕
	บทสรุป	๑๙๐
บทที่ ๑๒	แนวโน้มความมั่นคงของมนุษย์ในสังคมไทย	
	บทนำ	๑๙๑
	ความมั่นคงของมนุษย์ของไทยในปัจจุบัน	๑๙๑
	ประเด็นที่ท้าทายความมั่นคงของมนุษย์ในอนาคต	๑๙๒
	แนวโน้มความมั่นคงของมนุษย์	๑๙๕
	ความมั่นคงของมนุษย์จำแนกตามกลุ่มเสี่ยง	๒๐๐
	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔	๒๐๔
ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของมนุษย์ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๖)	๒๐๕	
	บทสรุป	๒๐๗
บรรณานุกรม		๒๐๙
ประวัติผู้เขียน		๒๑๘

(๑๓) สารบัญแผนภาพ

หน้า	แผนภาพที่	หน้า
	๑.๑	๘
	๓.๑	๓๓
	๗.๑	๙๕
	๗.๒	๙๗
	๗.๓	๙๘
	๑๐	
	๑๑	
	๑๒	
	๑๓	
	๑๔	
	๑๕	
	๑๖	
	๑๗	
	๑๘	
	๑๙	
	๒๐	
	๒๑	
	๒๒	
	๒๓	
	๒๔	
	๒๕	
	๒๖	
	๒๗	
	๒๘	
	๒๙	
	๓๐	
	๓๑	
	๓๒	
	๓๓	
	๓๔	
	๓๕	
	๓๖	
	๓๗	
	๓๘	
	๓๙	
	๔๐	
	๔๑	
	๔๒	
	๔๓	
	๔๔	
	๔๕	
	๔๖	
	๔๗	
	๔๘	
	๔๙	
	๕๐	
	๕๑	
	๕๒	
	๕๓	
	๕๔	
	๕๕	
	๕๖	
	๕๗	
	๕๘	
	๕๙	
	๖๐	
	๖๑	
	๖๒	
	๖๓	
	๖๔	
	๖๕	
	๖๖	
	๖๗	
	๖๘	
	๖๙	
	๗๐	
	๗๑	
	๗๒	
	๗๓	
	๗๔	
	๗๕	
	๗๖	
	๗๗	
	๗๘	
	๗๙	
	๘๐	
	๘๑	
	๘๒	
	๘๓	
	๘๔	
	๘๕	
	๘๖	
	๘๗	
	๘๘	
	๘๙	
	๙๐	
	๙๑	
	๙๒	
	๙๓	
	๙๔	
	๙๕	
	๙๖	
	๙๗	
	๙๘	
	๙๙	
	๑๐๐	

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

๑. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ใช้ “พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙ ซึ่งมีจำนวน ๔๕ เล่ม ในการวิจัยได้ใช้ชื่อย่อ ดังต่อไปนี้

พระสุตตันตปิฎก

ที.มหา. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค	(ภาษาไทย)
อง.ตีก. (ไทย)=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ฉก. (ไทย)=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธัมมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทศ	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ. (ไทย) =	อภิธัมมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
-----------------	-------------	---------	-----------

๒. การระบุเลขหมายพระไตรปิฎก

ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้ “พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙” เป็นหลักการอ้างอิงพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย จะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า เช่น ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๓๑๓/๒๙๕. หมายความว่า ระบุถึง พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค ฉบับภาษาไทย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๑ ข้อที่ ๓๑๓ หน้า ๒๙๕ เป็นต้น